

Forfatter: Larsen, Karl

Titel: Udrag fra Under vor sidste Krig

Citation: Larsen, Karl: "Under vor sidste Krig", i Larsen, Karl: *Under vor sidste Krig*, Gyldendal, 1897, s. 396. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-larsenk_11-shoot-idm140053903592720/facsimile.pdf (tilgået 26. oktober 2021)

Anvendt udgave: Under vor sidste Krig

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

hvor hans Regiment ikke er med, fortæller han — som saa mangen anden — hvor han er «glad ved at vi var sluppet fra Dybbøl om Natten før, men alligevel bedrøvet for vore Kammerater, som vi vidste at have meget at udstaa, inden de naaede Als, og mange var segnede for Fjendens Kugler». Under Vaabenhvilen indeholder Bogen i Maj Maaned det betegnende: «Mit Kvarter var hos en Bondemand; der var vi 17 Mand, og Folkene var gode mod os, kuns Tjenesten var os modbydelig, vi maatte om Formiddagen exercere i tre Timer og havde en Times March, før vi naaede Pladsen. Det var vi gamle Karle meget imod, thi vi mente, at Vaabenhvilen var, for Soldaten skulde samle Kræfter i Stedet for at anstrenge ham».

En 26-aarig Fyrbø. Tjenestekarl, menig i 5. Infreg., fører sin Dagbog som Fortsættelse af udførligere Optegnelser fra Indkaldelsen til de slesvigske Manøvrer i 1863. Den Gang afskrev han nøjagtigt alle interessante Gravstøtter og Monumenters Indskrifter, som f. Eks. den paa det berømte Flensborg-Mindesmærke «med en Løve paa, større end en Hest», og han skildrede Beboernes Lævevis, hvor han kom hen. Han fortsætter, til at begynde med, i samme Aand nu efter den nye Indkaldelse, indtil Krigens Begivenheder stiller alt andet i Skygge.

Den sidste Dag i det gamle Aar staar han Vagt i Rendsborg og «ventede der paa Sachsernes Komme . . . Det såå lidt krigersk [ud] den Dag, da det såå ud som en Fægtning skulde begynde; vi stod lige over for de fremmede Tropper; der blæste skrap. Mandskabet vandrede urolig frem og tilbage paa Pladsen; der blev

drukke og sunget for at oplive Krigshumørene. Rinfrosten bedækkede de skæggede Ansigter, Solen skinrede, snart klart paa de blanke Vaaben, snart igennem en tyk Rimtaage. Men det tog den Gang en bedre Ende, vi gik rask til Landsbyen, blev indkvarteret og spiste Kaal til vor Nytaars-Aftensmad, fik os en Bolle Punch tillige med vores Vaabenmester og en Korporal . . . » *Den 23.* «blev vi inspiceret af General du Plat . . . Det var et stærkt Regnvejr, og vi var der heller ikke længer, end at der blev skuldret og præseneteret for Generalen, hvorefter han gik omkring imellem os, talte med nogle af dem, derpaa gjorde han [*en*] kort Tale, som jeg synes var noget smigrende. Han kendte nok denne Afdeling, han vidste nok, at Fyenboerne var vant godt, at de nok vilde leve godt, ligge godt om Natten, og ikke bestille ret meget, men temmelig ærgerrig og vilde være de dygtigste. Men dersom den gode Gud vilde, at vi skulde bruges til Felten, saa vilde han staa ved vor Side og sørge for at stille os paa Steder, hvor vi kunde faa vores Ærelyst styret; Gud være med Eder! Den Dag fik [*vi*] Ekstraforplejning, Kiks, roget Flæsk og Brændevin, Bajersk-Øl udleveret . . . » *Fra Danværke fortælltes om* «en bælgmørk Regnvejrnat; her stod vi og satte Hovederne sammen som en Flok Gæslinger», *fra Dybbøl skrives den 2. April* «. . . vi var en 50 Mand Infanteri derinde [*i Skansen*]. Jeg tænkte ved mig selv, at ingen af os kom levende der ud af mer, da der faldt Granater i Hundredevis i Skansen. De fleste af os laa bag Krudtmagasinet, men den gode Gud bevarede og holdt sin beskærmende Haand over os, at kun en Mand af Kanonbetjeningsmandskabet, som aldeles maatte forlade

Kanonerne, blev saaret. Da det blev mørkt, ophørte de noget, og vi blev afløst, og det stod i lys Lue, da vi kom udenfor; vi løb derfor, det bedste vi kunde, og samledes først, da vi kom paa Landevejen. Vi marcherede ind til Sønderborg, der saa det ogsaa noget spydsk ud; vi gik i de bare Tagsten, Regn, Lyngliint og paafølgende Skrald; vi kom ud til den anden Ende af Byen, derfra igen bag om Byen, ned til Dampmøllen . . .»

Deltagelsen i Alsaffæren omtales ganske kort: «Vi stod i Løbegraven, og den fulgte vi tilbage omtrent til Sønderborg, saa vendte vi om og gik imod dem igen og fyrede voldsomt og raabte Hurra, til vi kom lige ind til dem og blev taget til Fange i Løbegraven . . .»

Skildringen udføres noget mere i et af Soldatens (9) Breve, der er skrevet fra Fængselskabet i Cosel: «. . . den 25. f. M. forlod vi vort gode Kvarter i Sjellerup, hvor vi var bleven saa godt kendt, at Fruentimmerne græd, da vi rejste, thi der var jo ikke Udsigter til noget godt. Vi var saa paa Forpost i 4 Døgn; som den saa gik los den 4de Nat Kl. 1 à 2; vi var i Løbegravene ved Sundet, til venstre for det Sted, hvor de gik over; efter en Times Tid blev vi trukket omtrent ind til Sønderborg, derpaa omkring imod dem med Hurra, til vi gik lige i Hænderne paa dem. Omtrent Kl. 6 blev jeg taget tillige med min Kompagnikommandør, Prmlt. N., Delingsfører, Sekondlt. S., tillige en 20 Mand af mine Kamerater, saa at af den Deling, jeg var i, kom der aldrig en Mand til Fyen, efter det vi kan regne ud, og kun lidt af Kompagniet . . .»

Til de noget udførligere Dagbogsforfattere hører ogsaa en 30-aarig, paa Landet født og opdragen Murer